

# Danmark.

## Udfendelsesnyheder.

D. M. S. S. (Danisk Missionsforbund) nye Udfendelse, Læge N. V. Jørgensen og Pastor Knud Lange udfendtes ifl. „Ar. Dgbl.“ ved en Gudstjeneste i Sions Kirke, København, om Aftenen den 24. Okt. til Tjeneste paa Missionsmarken i Indien.

Da Gudstjenesten tog sin Begyndelse, havde D. M. S. S. Vermer fyldt den smukke oplyste Kirke.

Pastor Knud Lange talte om den ældste Søn i Vignelsen om den fortabte Søn (Luk. 15, 25—32) og udtalte bl. a.:

Vi finder ikke Glæden ved at snøre os ind, men derimod ved at gaa ud at søge de fortabte Søn op. Da jeg fik dette at se, maatte jeg selv være med.

Læge Jørgensen talte i Tilføjning til Salme 119, 32. Han begyndte med at fortælle, hvorledes Gud paa forskellig Maade havde draget ham, stærkest i Edinburgh gennem Mødet med forskellige Missionærer. Han fortalte, der var noget, der løftede dem højt og bar dem langt, og han fik ved Mødet med dem et Glimt af Herrens Herlighed at se, ja blev derigennem ført til Omvendelse. Derfor syntes han, at det var hans Skyldighed selv at træde i Bedningmissionens Tjeneste.

Han bad til Slut om Menighedens Bøn: han havde lært at kende den Bønskraft, der er i de helliges Samfund.

Pastor Busch talte ud fra den 46. Salme, og sluttede med at udiende Missionærerne i den danske Menigheds Navn til Tjenesten i Indien.

## Radium-fundet.

### En Udtalelse af Professor Fischer.

Prof. Fischer, Radiumbevaagelsens Forskæmper, har været i Stockholm for at studere den derværende Radiuminstitution, der ledes af den ansete Læge, Dr. Forzell.

Efter at være hjemkommen udtaler han til en Medarbejder ved „Ar. Dgbl.“:

De kan tro, at jeg har haft megen Glæde af mit Besøg paa Dr. Forzells Institut. Det har Værd til ca. 16 Patienter, men det sidste Aar har det hullet herved 400 Mennesker, der alle er udførene enten som helbredede eller i en betydelig Grad bedrede for den frugtlige Sygdom Kræft.

De Patienter, der er bleven behandlet paa Dr. Forzells Institut, er alle Mennesker, for hvem der ikke har været noget andet Middel til Gode.

Enten har de været for unge til en Operation, eller ogsaa vilde en saadan Operation gøre dem til Krøblinge for Livstid. Det er i særdeleshed Vinmoderkraft, der har været Tale om.

Desværre har Institutet kun for 30,000 Kr. Radium, og naar i. Eks. et enkelt Tilfælde hos en Kvinde alene kræver et Quantum Radium til et Beløb af ca. 60,000 Kr., fortaas det, at Radiumbeholdningen er for lille. Resultaterne i Sverige har imidlertid valet en saadan Interesse, at Kommunen tænker paa at skænke en halv Million Kr. af sine Legatmidler til Radium-Institutet.

Men, siger Professorens, blandt de Erfaringer, jeg har gjort med den danske Radiumbevaagelse for Dje, er der særlig den, at det indfødte Radium efter min Mening ikke bryr udflykkes i Portioner eller Depoter, men famles i et enkelt Institut ligesom i Sverige. Deroppe i Stockholm har man netop forsøgt Udflykningen, og det mislykkedes. Radiumbehandling er nemlig en Specialitet, som man ikke kan medgæbe nogen Brugsanvisning.

Hvert særligt Tilfælde af Kræft f. Eks. kræver sit særlige Quantum Radium. Hvor meget eller hvor lidt bliver det Ragens Sag at afgøre, men for at han kan træffe den rigtige Afgørelse, maa han have et nøje Specialkendskab til Radiumbehandling. Dette kan han imidlertid kun

faa ved at gøre Tjeneste paa et specielt Radium-Institut, der jantidig med Lægebehandling udbgber Videnskaben med Henblik til Radiums Anvendelse som Lægemiddel.

**Pædagogisk Instruktionskursus.** Kultusministeriet har sendt følgende Cirkulære til samtlige Skoledirektioner uden for København:

Efter at der paa Finansloven er optaget en Bevilling til Afholdelse af korte pædagogiske Instruktionskursus for Lærere og Lærerinder, finder Ministeriet, for at lette Adgangen for Folketskolens Lærere og Lærerinder til Deltagelse i disse Kurser, Anledning til at udtale, at der ikke fra Ministeriets Side hæves noget at erindre imod, at de Dage, da Undervisningen i en Skole maa bortfalde, fordi vedkommende Lærer eller Lærerinde deltager i et saadant Kursus, maa regnes for Skoledage paa Betingelse af, at der, bortset fra disse Kurserdage, alligevel i den paagældende Skole i vedkommende Undervisningsaar naars det i Loven foreskrevne Minimum af 216 Skoledage.

Tilsvarende Regel kan fremtidig ogsaa bringes til Anvendelse ved Deltagelse i korte Instruktionskursus i Gymnastik og Sang.

**Vald. Poussens Traadløse.** Direktøren for det nyistiftede engelske Selskab til Udnyttelse af det Vald. Poulsen's System for traadløs Telegrafiering, Mr. Borendale, har den 21. og 22. Okt. været i København for at føre en Del Forhandlinger med Vald. Poulsen og Professor Petersen.

**Vorcelammesten.** Mandt Eleverne i Frederiksberg Latin- og Realskole er der i Efteraarsferien forefaldet et Tilfælde af Vorcelammeste i en af de yngre Klasser. Børnene blev derfor ifl. „B. T.“ Mandag den 21. Okt. sendt hjem, og efter den foreløbige Bestemmelse skulde Skolen holdes lukket et Par Dage.

**Et værdifuldt Fund.** Lørbemojen under Sandmarken. Grove, i Oktober. Ved Anlag af Mergelbanen fra Jølleballe til Grove fandt man i Foraaet en Lørbemoje under en Sandmark i Bjørup i Grove. Ejeren undersøgte Forholdene nærmere, og det viste sig da, at der under flere Ddr. Land af Sandstrækningen fandtes 2—3 Meter Lørbemoje med et Sandoverlag af 2—4 Meter.

**Sommeren har Ejeren ladet grave nogle Tusinde Løv af den tilfældige Mose. Disse Løv viser at være af de saakaldte „Martens“. I Vejret er den nævnte Lørbemoje blød, men naar Lørbemojen tørres, er de haarde som Sten. Brandfjeldsværdien er betydelig større end hos almindelige Løv. De brænder omtrent som Stenul.**

Det formodes, at der en Gang har ligget en Lørbemoje paa det Sted, hvor Sandmarken nu findes, men at den i Tidernes Løb er bleven dækket af Myrland.

Det er Meningen til næste Aar at starte en omfattende Lørbemoje-udvinding fra den underjordiske Mose. Der formenes at være Lørbemoje nok til flere Aars Forbrug.

**S. A. S. i „Jyll. Vit.“**

**Stjaalne Vuldsmønter.** Landmandsbanken modtog den 22. Okt. en Sæt fra en Bank i Paris med 10,000 Frcs. i Guld.

Da man skulde aabne Forsendelsen, saa man, at der var pillet ved Forsendingen, og ved nærmere Efterblik viste det sig, at der manglede Guldstykker til et Beløb af 6,400 Francs, og at disse var erklæret med tykke 1- og 2-Frenning-Stykker. Sagen blev straks meldt til Politiet.

Bankerne lider intet Tab, da Forsendelsen selvfølgelig var asikret.

**Dansk Kvindesamfundets** aarlige Samfundsmøde afholdtes den 25. Oktober, paa Ollerup Højskole. Mødet aabnedes af Forstander Kristensen Randers, der bød ca. 35 Deltagere Velkommen. hvorefter han holdt Foredrag om Kvindernes Retstilstand i Samfundet. Derefter var der Diskussion.

**Kartoffeludførslen til England.** I det engelske Underhus stillede forleden Gilbert Barker det Spørgsmaal, hvorfor Handelsministeriet i sit officielle Blad havde givet et dantl Andelselskab til Kartoffeludførsel frit Afbetjement i dets Spalter ved at opfordre Kartoffelimportører til at lætte sig i Forbindelse med Selskabet.

Secretar i Handelsministeriet Robertson svarede, at Ministeriet i Betragtning af den omstændighed, at Kartoffeludførslen, Bortigheden af Kartoffeludførslen for det almindelige Forbrug og de mange Forespørgsler, der var rettede til Ministeriet angaaende Indførselsforbindelser havde givet Tilladelse til, at den af Barker omtalte Notits maatte optages i Bladet. „Og jeg kan ikke indse“, sluttede Taleren, „at der er nogen Grund til at anse over denne Forholdsregel.“

**Mange Toguheld i Jylland.** Maskinen for Rutekørsloget Nr. 11,9 fra Aarhus gik itu i Herning. En ny Maskine tilkaldtes fra Aarhus, men den var allerede gik itu i Horsens. Maskinen for Rutekørsloget Nr. 11,28 fra Aarhus løb af Sporet i Aarhus. Vege Tog forsinkedes 2 Timer og førtes med Særlig fra Fredericia lamlede til København. Rutekørsloget fra Struer overførte ved Sig Station en Kio. Der ved forsinkedes Toget ca 1/2 Time. Det naede dog Hovedstadeforbindelsen i Fredericia.

**Dødsfald.** Afskeditet Kaptajn A. S. B. Skeruff er ifl. „Jyll. Vit.“ afgaaet ved Døden, 89 Aar gammel. Den afdøde, der var Midder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, havde deltaget i Krigene 1814—50 og 1864. Ved sin Afskeditelse i 1878 var han Depotkommandør for Jydske Brigades Stab i Nyborg.

En af Marsfredens radikale Venstres Foregangsmand, Gaardejer Chr. Enevoldsen, fortæller, at ifl. samme Blad pludselig død Ratten til den 22. Okt.

Jhv. Borgmester i Bogenie C. C. Rasmussen er samme Eftermiddag død, 70 Aar gl.

Møllejer J. A. Lams af Leerbæk Mølle er forleden afgaaet ved Døden i en Alder af 73 Aar. Han overtog Leerbæk Mølle i 1863 og arbejdede der i Karenes Løb stærkt op. Paa Egen var han ifl. „Bejle N. N.“ en agtet og anset Mand; i de senere Aar var hans Højbred en Del forfaldet, men tidligere har han haft adskillige offentlige Gæver; han sad saaledes i 9 Aar i Høver Sogneraad og var i mange Aar Revisor og Kasserer i Engkøkken og Revisor i Mølleforeningen.

Jhv. Skibsfører Johan Chr. Dr. Breiningen, tidligere Medlem af Sv. og Handelsretten, er Onsdag Morgen den 23. Okt. afgaaet ved Døden, 82 Aar gl. Han var Midder af Dg. og Dannebrogsmænd.

Proprietær Jacob la Cour af Starfs ved Ebeltoft er forleden afgaaet ved Døden af en hæftig Lungebetændelse; han havde kun ligget sig et Par Dage. Den afdøde, der blev 68 Aar gammel, leste i 1873 sammen med Broderen, Kaptajn Jørgen la Cour, Starfs af Faderen, den kendte Landmand Lauritz Ulrik la Cour, der ved rationelle Metoder og et uhyre Kultiveringsarbejde havde faaet en Mønstergaard ud af den meget forfaldne Ejendom. Jacob la Cour troadte ifl. „Grenaa Folketid.“ værdigt i Faderens Fodspor og var ligesom denne noget af en Foregangsmand. Han deltog i flere meget i det offentlige Liv, men levede stille paa sin Ejendom, som han fra 1903 drev som Enejeer.

**Bludfelig Død.** „Den moderne Eva“ skulde Aftenen den 24. Okt. have haft Premiere paa Odense Teater. Forestillingen maatte imidlertid aflyses, da Skuepille Gørell, der skulde have udført den mandlige Hovedpart i Operetten, pludselig døde, ramt af et Hjerteslag.

**En Adresse.** Pastor P. C. Døhler overleverede den 21. Okt. Indenrigsministeren en Adresse, hvori Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet for kristeligt dansk Fællesforbund for Arbejdsgæver og Arbejdere retter en forment Høndelse til Regering og Rigsdag om, at der ad Lovgivningsvejen maa blive indført kongen Voldgift til Afgørelse af Arbejdskonflikter af enhver Art uden Arbejdsstandsning.

Indenrigsministeren svarede, at han ikke i Aar kunde bekræftige sig med Sagen, dertil var Tiden altfor optaget, men at han til næste Aar vilde undersøge Spørgsmaalet en grundig Undersøgelse, naar Loven af 12. April 1913 skal revideres. Adressen er ved Folketingsmand S. Svendsen indbragt i Folketinget.

**En Jagt over Grænsen.** En Mandsperson og et ældre Fruentimmer, der var bleven fæstet til „Kirstinebjerggaard“ ved Fredericia for fort Tid siden, forsvandt forleden derfra, medtagende en Sparekassebog paa 1000 Kr. og 200 Kr. i Kontanter. Det oplystes ifl. „Fred. Dagbl.“, at de var taget med Toget til Skodning, men inden man havde faaet Politiet ved Grænsen alarmeret, var Parret kommen over paa tysk Grund, og man har nu anmodet det tyske Politie om at tage sig af Nødtagerne.

**En mindre billig Afholdsvært.** Der blev forleden indgivet Klage over Afholdsværten Chr. Dehn i Solbjerg, som ganske ubehørligt udførte Spiritus i sin Afholdsværterbetjening; særlig i Skantommentidene i forrige Maaned faldt der Spiritus i Strøme. Efterat man havde faaet Vidner paa dette Forhold, klagedes der til Høllum Hindred Herredets Politie, og Dehn har senere ifl. „Kalb. Amtst.“ vedtaget at betale en Bøde paa 40 Kr. til Kalborg Amtsfattigkassen. Han har derhos optaget sin Bevilling til Afholdsværterbetjening fra den 1. Nov.

**Danske Skutter til Amerika.** Fra National Rifle Association i Amerika er der til danske Skutters private Forening indløst Indbudselse til at deltage i den internationale Skuttekonference, som i September 1913 skal afholdes i Ohio. Efter hvad „Skibst.“ erfarer, er der al Sandsynlighed for, at danske Skutter vil efterkomme Indbudselsen. Det internationale Skutteævne 1914 skal afholdes i København.

Afhyet med 6000 Kr. Fugagehandler Schmidt paa Bl. Kongebøj i København sendte Mandag Aften den 21. Okt. en 22-årig Kontorist ved Navn Hansen paa Postkontoret med et Pengebrev, der indeholdt 6000 Kr. Da Kontoristen ikke indfandt sig næste Morgen, blev det hurtigt oplyst, at Pengebrevet ikke var indleveret til Postvæsenet, og Sagen blev derefter meldt til Politiet.

**Danmark og Balkan.** Officielt meddeles: Da der er udbrudt Krig mellem Tyrkiet paa den ene Side og Bulgarien, Serbien, Montenegro og Grækenland paa den anden Side, har den kal. Regering under 25. d. M. besluttet for Danmark at iagttage fuldstændig Neutralitet under samme.

**De lovbesjalede Smørbedsmøllere.** I den 25. Smørbedsmøllere ved Forsøgslaboratoriet deltog 102 Mejerier, hvis Markter i Gennemsnit havde et Bandndhold af 14.43 pct.; 18 Mejerier havde et Rindindhold af 15—16 pct., og 2 Mejerier var over 18 pct.

I den bedste Trediedel som følgende Mejerier i Jylland: Stragøbe, Skjætte, Kjøsterholm og Værglund i Hjørring Amt, Elinefund, Bejlen, Rørhøje, Svovrsgaard og Rold i Aalborg Amt, Danholm i Thisted Amt, Dgbbædal og Thor i Viborg Amt, Trøvd, Uldborg og Godthøab i Ringkjøbing Amt, Aalborg, Hølle, Hørskilde, Sørensens, Andelsmejeri og Torp i Aarhus Amt, Sejr, Danne, Uldum og Højen i Vejle Amt, Hovborg, Nordrup og Hørding i Ribe Amt.

Hestetævene fra Bønderup. De to Brødre Barentsen, der for en Maaned Tid siden begik et Hestetæveri i Bønderup og anholdtes i Sønderburg er bleven udløst af det tyske Politie og bragt i Ribe Arrest. To Betjente aflyttede ifl. „Kalb. Stiftst.“ forleden de to Bønder i Bønderup. Den ene af Brødrene har som meddelst afslagt Tilskaaelse, medens den anden vedbliver nægter at kende noget til Tæveriet. Politiet venter dog, at han skal komme paa andre Tanker. Den staaende Hest er der intet Haab om at faa igen; den er skåret langt ned i Tuffland.

Er De bleven klar over at

# Danske Bøger er ikke dyre?

ellers læg Mærke til nedenstående.

I Januar og Februar overtære vi 24 indbundne Bøger indbælt i 4 Pakker, og efter det store Antal Bestillinger, som strømmede ind, har vi Lov til at slutte, at man gav os ret i vor Paastand om, at danske Bøger ikke er dyre. Nu har vi fat os til Opgave at bevise, at dette ikke blot gælder uindbundne men ogsaa indbundne Bøger. Derfor følgende Tilbud:

## 24 gode indbundne Bøger for \$9.00.

Bogpakke Nr. 5. Dansk Folkelæsning — første Serie.

1. „Fredstid“ og „Fansøll“. To Fortællinger af Carit Eklar. 192 Sider. Pris 50 Cents.
2. En gammelbøgs Bøge. Fortælling for Ungdommen af Roulle M. Alcott. Den engelske Udgave af Bogen koster \$1.50. 350 Sider. For Pris 65 Cents.
3. Drømmen. Aulefortælling af den verdensfærdige Forfatter Charles Dickens. 159 Sider. Pris 40 Cents.
4. Den Dris Perle. En fortælling for Fortælling fra Ny England af Forfatterinden til „Onkel Toms Hytte“, Mrs. Harriet Beecher Stowe. 222 Sider. Pris 50 Cents.
5. Lægens Datter. En udført spændende Fortælling af den gamle engelske Forfatter Sir Walter Scott. 252 Sider. Pris 60 C.
6. Fritz Renters Fortællinger. Et godt Udvalg af den berømte Forfatteres Mindre Frembringelser. 222 Sider. Pris 50 C.

Alle 6 Bøger i Skirtingsbind og flere af dem illustrerede, med tilsammen 1397 Sider god sund Folkelæsning tilbydes her samlet for \$2.00 netto plus Porto 25 Cents.

Bogpakke Nr. 6. Sels populære kristelige Standard-Bøger.

1. Bunyan: Lov og Raade. Bearbejdet af Pastor G. Münster. 287 Sider. Pris 65 Cents.
2. Den hellige Krig mellem Kong Sabbai og Diabolus om Besiddelsen af Verdens Hovedstad, eller Tabet og Genopbringen af Staden Menneskefæl. Af John Bunyan. 334 Sider. Pris 65 Cts.
3. Rutidsmartyrer. Ved Pastor A. C. L. Grove-Rasmussen. 218 Sider. Pris 70 Cents.
4. Ansgars Levede. Af hans Efterfølger Biskop Humber. Med Roter ved Prof. Oluf. 230 Sider. Pris 65 Cents.
5. Paa hellig Grund. Austruende Tilbringer fra det hellige Land af Past. Ludvig Edmeller. 279 Sider. Pris 80 Cents.
6. Augustins Betænelser. Med Forord af Past. G. Münster. 348 Sider. Pris 65 Cents.

Alle 6 Bøger i Skirtingsbind med Guldbælt, med tilsammen 1686 Sider, for \$2.25 netto plus Porto 30 Cents.

Bogpakke Nr. 7. Sels gode kristelige Fortællinger.

1. Ung Erif paa Sødergaard. Fortælling fra „Hjemmets Bibliotek“, af Oskulatus. Udkommen paa Skrifelig Forenings Forlag 1906. 184 Sider i smukt komponeret Bind. Pris 90 Cents.
2. Gud er min Frelse. Af Eugenia v. Mitzlaff. Fra Lyf ved Olga. Udkommen under „De unges Bibliotek“ 1898. 308 Sider. Pris 80 Cents.
3. Jadwiga. Fortælling fra Rusland af Ernst Schrif. 155 Sider. Pris 50 Cents.
4. I hans Hoand. Fortælling om Stundstierne af Hessa Stretton. Fra Engelf ved Olga. 212 Sider i smukt komponeret Bind. Sjærs Forlag. Pris 80 Cents.
5. Gennem Skærene. Andre og yngre Lid skildret af Horatio. Fra Svensk ved Pastor G. Münster. 528 Sider. Rediat Pris \$1.
6. Lys i Mørket. Fortælling fra den tysk-franske Krig. Af Annie Lucas. med Forord af Henrietta Smith, Formand for R. F. U. R. i Danmark. 272 Sider. Pris 65 Cents.

Alle 6 Bøger tilsammen 1659 Sider, alle indbundne, til en samlet Pogladspris af \$4.65 — for kun \$2.50 plus porto 30 Cents.

Bogpakke Nr. 8. Noget til hvert Medlem af Familien.

1. Gennem et Raalesje. En udmærket Fortælling af Hessa Stretton. Særbæles smukt indbunden. 377 Sider. Pris 80 Cents.
2. Wilhelm Bosfelds Levede. Den bekendte Kaffermisionærs Selvbibliografi. Overlat af Past. Grove-Rasmussen. 288 Sider. Pris 60 Cents.
3. Kirkeaaet i Hjemmet. En Børnepostille af Past. Henry Ulfing. 236 Sider. Specialt medhat Pris 60 Cents.
4. Ved Skiftende Belysning. Fortællinger for Børn og unge. Af Frida von Kronoff. Overlat af Past. J. Dalbo. 101 Sider. Pris 40 Cents.
5. Dansk-Amerikanske Mindeblade over Kong Christian IX. Jantlede af Metthea K. Mathiesen. 287 Sider. Truft paa fint Papir og smukt udført. 10 Illustrationer. Smukt Skirtingsbind med Titel og Krone i Guld. Pris \$1.00.
6. Fru Sempels Røgebog. En økonomisk Husholdnings Røgebog og Syftebog og Haandbog for Husmødre. 289 Sider med fuldstændig Register. Godt Papir. Særbæles klar Truf. Special Pris 75 Cents.

Alle 6 Bøger med tilsammen 1578 Sider, solidt indbundne for \$2.50 plus Porto 35 Cents.

## Offtra.

Alle 4 Pakker — 24 indbundne Bøger — med tilsammen 6820 Sider god og sund dansk Læsning for \$9.00 plus Forsendelsesomkostninger, der i de fleste Tilfælde vil være ret ubetydelig, naar Bøgerne sendes som Fragtgods.

En emstaaende Anledning for Læseforeninger og Biblioteker. Læs bare — 24 Bind til en Gennemsnitspris af 37½ Cents per Bind.

Enteltvis leveres Bøgerne Portofrit til den vedsljede Pris.

Dansk Lutheran Publ. House, Blair, Neb.